

A zenetanárképzés fél évszázada Debrecenben

Duffek Mihály

Kulcsszavak: tanárképző tagozat, konzervatórium, zenetanár, zeneművész tanár

Absztrakt

A zenetanárképzés elmúlt fél évszázada tanulságokban bővelkedő evolúció mind intézménytörténeti, mind képzéstörténeti vonatkozásban. Az előadás e tanulságok feltérképezésével, a tendenciák megvilágításával segítséget kíván nyújtani a jövőbeni képzési stratégia kialakításához is. Az 1966/1967-es tanév a magyar zenei felsőoktatásban azért kiemelkedően fontos fordulópont, mert azt mutatja, hogy a bővülő alapfokú zeneoktatási iskolahálózat tanárigényének kielégítése a zenei tanárképzés új dimenzióit igényelte minden tekintetben. A jelzett évben a zenetanárképzés országos hálózattal rendelkező felsőoktatási intézményrendszerben kezdte meg tevékenységét a Zeneakadémia szervezeti keretein belül. A folyamat szakmai bázisát a zeneművészeti szakiskolák szaktanárképzőjében oktató művésztanárok adták, a szakiskoláktól való intézményi elkülönülés pedig lehetővé tette mind az oktatói kar bővülését, mind a hallgatói létszám dinamikus növekedését. Mindez úgy történhetett meg, hogy közben a zenetanárképzés tartalmi, minőségi elemei is gazdagodhattak, oktatási időtartama növekedett. A fejlődés a későbbi évtizedekben mind képzési oldalon, mind az egyes hazai képző helyek intézményfejlődésében látványosan tapasztalható, amelynek eredménye az, hogy a művészeti ágak közül egyedül a zeneművészeti felsőoktatást jellemzi ma országos képzési intézményhálózat és regionális lefedettség. A képzéshez tartozó infrastruktúra változásai ugyancsak egyértelmű és látványos fejlődést mutatnak. A mai zeneművészeti oktatás a Zeneakadémia meghatározó szakegyetemi funkciója mellett az ország nagyvárosaiban önálló kari szervezeti formában (Debrecen, Szeged), művészeti kar részeként (Pécs, Győr), vagy az integrált egyetem önálló intézeteként (Miskolc) működik. A tervezett előadás ezt a komplex folyamatot részletezi a debreceni történések áttekintése mellett a teljes intézményrendszer fő folyamatainak elemzésével, miközben értékeli az intézményhálózat kulturális és közművelődési szerepvállalását is a szűkebb környezetben és az ország zenei életében. A folyamat vizsgálata során (a megjelent, igen szűk hazai szakirodalom áttekintése mellett) a képzés különböző szintjein szerzett személyes tapasztalatok is segítenek a megtett út előremutató vagy akadályozó tényezőinek feltárásában, a jövőre nézve is hasznos tanulságok levonásában.

Szakirodalom

Fülep Tamás és Zelinka Tamás (1988, szerk.): *A zeneiskolai tanárképzés húsz éve. 1966-1986*. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Miskolc.

Straky Tibor (1987, szerk.): *Évkönyv a debreceni intézményes zeneoktatás 125. évfordulójára*. Debreceni Egyetem, Debrecen.